

Aleg. 126.

Sprawozdanie

komisyi prawniczej o sprawozdaniu Wydziału kraj. z d. 20. czerwca 1893 do LW. kr. 30.780|1893, względnie projektu ustawy, tyczącej się ulg legalizacyjnych w sprawach hipotecznych drobiazgowych.

Wysoki Sejmie!

Dnia 10. stycznia 1894 r. do Ls. 27 przekazał Wysoki Sejm komisji prawniczej swojej sprawozdanie Wydziału krajowego L. 30.780/93 do opinii.

Wydział krajowy tem sprawozdaniem penowił przedłożenie swoje z dnia 13. maja 1892 Nr. 44.142 (aleg. 22) odnośnie do uchwały Wysokiego Sejmu z d. 29. listopada 1890, którą mu polecono, aby przedłożony projekt ustawy eo do ulg legalizacyjnych w sprawach drobiazgowych hipotecznych po zasięgnięciu opinii Rad powiatowych i innych kompetentnych czynników, czy i o ile ta ustawa pożądaną będzie dla ludności włościańskiej w kraju naszym, zbadał i z wyników tegoż zdał sprawę z odpowiedniami wnioskami na najbliższej sesji sejmowej.

Gdy wynik tych badań był ten, że wyższe Sądy krajowe we Lwowie i Krakowie, Izby notaryalne i adwokackie, Towarzystwa prawnicze i przeważna liczba Rad powiatowych oświadczyły się przeciw zaprowadzeniu w kraju naszym ustawy państwowej z d. 5. czerwca 1890 (Nr. 107 dz. u. p.), uważając ją nie tylko za niepożądaną, ale wręcz zgubną dla ludności krajowej, eo przyznał nawet reprezentant Rządu, przy dyskusji nad ustawą tą w Radzie państwa, (względem Galicyi) Wydział krajowy obecnie przy bardzo gruntownem i wyczerpującem zestawieniu wszystkich za lub przeciw naprowadzanych argumentów, doszedł do przekonania, że ustawy tej Wysokiemu Sejmowi do zastosowania w kraju zalecić nie może.

Sprawozdanie to Wydziału krajowego jest tak bezstronne i nad argumentami -- za i przeciw -- z najdokładniejszą znajomością stosunków krajowych się zastanawiające, że komisya prawnicza, która przedmiotem tym w ubiegłych sesjach sejmowych się również zajmowała -- a ile z opinią swoją dla braku czasu na porządek dzienny nie weszła -- jednomyślnie uznała, jakoż nie gruntowniejszego i właściwszego nad sprawozdanie Wydziału krajowego przedstawić się nie da; który doszedł po zbadaniu całej sprawy -- do ostatecznego wyniku, że gdy Ministerstwo sprawiedliwości jeszcze w roku 1872 i 1873 do Nr. 240 i 1446 poleciło sądom powiatowym, ażeby zgłaszającym się do nich stronom legalizowały dokumenta drobiazgowo hipoteczne w każdym czasie i bez względu na to, czy jest w miejscu obecny notaryusz lub nie, nawet przy sposobności czynności komisyjnej po za siedzibą Sądu, która to legalizacya ze strony Sądu stosunkowo tańsza od notaryalnej, wszakże także nie kosztownej, ludowi wiejskiemu wszelkiego kosztu unikającemu bardziej pożądaną i dogodną okazać się zdolna -- chyba przypomnąć jedynie wypada Sądom, wykonywanie reskryptów Ministerstwa sprawiedliwości z r. 1872 i 1873 j. w.

Co gdy Sądy wyższe krajowe jak wiadomo i tak czyniły — a sądom powiatowym za zasługę poczytać przyrzekły — jeżeli się tą legalizacją w interesie ludu wiejskiego gorliwie zajmować będą — komisya prawnicza kwoli przypomnieniu raczej od czasu do czasu reskryptów nadmienionych c. k. Sądom powiatowym w kraju — zgodnie z końcowym wnioskiem Wydziału krajowego przedstawia :

Wysoki Sejm przyjmując tak wyczerpujące sprawozdanie Wydziału krajowego do wiadomości **r a c z y u c h w a l i ć :**

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby celem przeniesienia ulgi, ludności wiejskiej w kosztach legalizacji zechciał przypominać c. k. Sądom powiatowym włożony na nie obowiązek, legalizowania zgłaszającym się stronom dokumentów hipotecznych.

Lwów dnia 26. stycznia 1894.

Przewodniczący :

Zoll.

Sprawozdawca :

Weigel.